

dr arch. Rafał Barycz
Biuro Architektoniczne Barycz i Saramowicz
Wydział Architektury i Sztuk Pięknych
Krakowskiej Akademii Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Dobrze zaplanowana siedziba sięga w przestrzeń i krajobraz, a nowoczesne rozwiązania stolarki otworowej mogą pełnić znaczącą rolę na służbie tej nietuzinkowej idei.

Dobrze zaplanowana siedziba nie kończy się zatem w obrysie jej ścian, lecz sięga w przestrzeń i krajobraz, a nowoczesne rozwiązania stolarki otworowej mogą pełnić znaczącą rolę na służbie tej nietuzinkowej idei, czego dowodzą przykłady zarówno ze starszych, jak i współczesnych czasów.

W latach 1928–29 Ludwig Mies van der Rohe zaprojektował w Brnie willę Fritza i Grety Tugendhatów. Położona w willowej dzielnicy na wzgórzu Cerná Pole, otwierała się jedną elewacją na panoramę brneńskiej starówki. Fasada kryjąca zasadniczą strefę dzienną została całkowicie przeszklona, na pełną wysokość od posadzki do sufitu. Dodatkowo była otwierana, ale w specyficzny sposób, co na owe czasy było sporym wyzwaniem technicznym. Ościeżnice były opuszczone dzięki specjalnym mechanizmom jezdny, a wszystko w stali nierdzewnej wykonała firma Fenestra-Crittall. Wrażenie było piorunujące. Stąd mówi się, że nie ma tam elewacji – a jest krajobraz (Por.: Zdenek Kudelka, Libor Teplý, *Villa Tugendhat*, Fotep, Brno 2001; Iveta Cerna, Dagmar Cernousková, Grete Tugendhat, Roman Onderka, *Tugendhat. Ludwig Mies Rohe's Commission in Brno*, Muzeum Místa Brna, Brno 2011).

Rezydencja w Genewie została zaprojektowana w 2017 r. w Biurze Architektonicznym Barycza i Saramowicza w dzielnicy Cologny przy Chemin Du Parc De Montalègre. Niezwykły charakter przestrzeni Cologny wynika z lokalizacji na wzgórzu nad Jeziorem Genewskim, co otwiera wspaniałe panoramy widokowe w kierunku centrum Genewy, dzielnicy Ligi Narodów, a przede wszystkim na Jezioro Lemaniańskie z Jet d'Eau i położone za nim wzgórza Jury. O koncepcie

Fot. arch. BIURO ARCHITEKTONICZNEGO BARYCZ I SARAMOWICZ

Rezydencja w Genewie.
Projekt: Rafał Barycz
i Paweł Saramowicz

Unifikacja domu i mieszkania z przestrzenią zewnętrzną oraz przynależność do zasadniczych dążeń postępowej myśli architektonicznej, który przewija się od heroicznych czasów modernizmu. Już czwarty kongres CIAM w Atenach wysunął postulat: „SŁOŃCE, ZIELEŃ I OTWARTA PRZESTRZEŃ SĄ PODSTAWOWYMI TWORZYWAMI URBANISTYKI”, dowodząc, że „instynktowne dążenia ludzkie prowadzą, o ile możliwości na to pozwalają, do poszukiwania warunków życia i tego rodzaju dobrobytu, których korzenie tkwią w przyrodzie” (Por.: Le Corbusier, *Karta Ateriska*, Centrum Architektury, Warszawa 2017). Wydaje się, że podstawą konieczności, która stoi przed współczesnym projektantem, jest znalezienie takiego kształtu budynku, w którym przestrzeń mieszkalna przeistacza się w krajobraz.

przestrzennym willi decydują dwa gigantyczne okna wykonane w systemie wąskoprofilowym. Jedno otwiera przestrzeń pobytu dziennego na Genewę, Jezioro Lemaniańskie i Jurę. Jego rewersem jest drugi megastrukturalny portal, który zapewnia wgląd na introwertyczny ogród zen (Por. Rafał Barycz, *Współczesna willa w Polsce*, Biblioteka Buildera, Warszawa 2017). Panoramiczne systemy okienne w pełni przyczyniają się tu do urzeczywistnienia zamysłu przestrzennego.

Innowacyjne szklenie otworowe może wspomagać doniosłe społecznie postulaty modernizmu. Powtórzmy jeszcze raz za *Kartą Ateriską*: „słońce, które kieruje rozwojem wszystkich stworzeń, powinno zajrzeć do wnętrza każdego mieszkania i rozsypać tam swoje promienie, bez których życie gaśnie”.